

Ellefta ráðstefnan um norræna orðabókargerð í

Lundi 24.–27. maí 2011

Ráðstefna norrænna orðabókarfræðinga, *11 konferensen om lexicografi i Norden*, var haldin á vegum orðabókarritstjórnar sænsku akademíunnar, norræna orðabókafræðifélagsins (NFL) og norska málráðsins í Lundi í Svíþjóð dagana 24.–27. maí 2011. Ráðstefnuna sóttu um 150 manns, flestir frá Norðurlöndunum en einnig frá Lettlandi, Litháen, Tékklandi, Þýskalandi, Hollandi, Belgíu, Frakklandi og Bandaríkjunum.

Á ráðstefnunni voru haldin 65 erindi í þremur málstofum og þar var fjallað um ýmsa þætti orðabókargerðar. Í megindráttum skiptist efni fyrirlestranna í umfjöllun um sögu orðabókarfræði og eldri orðabækur, um rafræna útgáfu prentaðra orðabóka eða orðabókarverka sem stofnað var til með útgáfu á bók í huga, og loks um orðabókargerð þar sem frá upphafi var stefnt að rafrænum aðgangi, þ.e. að veflægum gagnagrunnum. Undir síðasta liðinn falla fyrirlestrar um nýjan hugbúnað og aðferðir, auk kynninga á nýjum orðabókarverkum. Ráðstefnurit er væntanlegt þar sem erindin munu birtast.

Ráðstefnuna sóttu allmargir Íslendingar, flestir starfsmenn orðfræðisviðs Stofnunar Árna Magnússonar í íslenskum fræðum (SÁ). Níu erindi voru flutt sem tengdust íslenskum orðabókarverkum. Umfjöllun um ISLEX var þar áberandi enda var markmiðið að kynna verkið fyrir fyrirhugaða opnun þess, á degi íslenskrar tungu 16. nóvember 2011. Þessi erindi voru flutt af ritstjórum verksins frá Íslandi, Danmörku, Noregi og Svíþjóð og samstarfsfólki þeirra. Erindi tengd ISLEX voru þessi:

- Halldóra Jónsdóttir og Þórdís Úlfarsdóttir, SÁ: *ISLEX - Resultat af nordisk sprogsamarbejde*.
- Anna Helga Hannesdóttir, Háskólanum í Gautaborg, Margunn Rauset, Háskólanum í Bergen og Aldís Sigurðardóttir, DSL í Kaupmannahöfn: *En-, två- eller flerspråkig ordbok?*
- Hákan Jansson, Háskólanum í Gautaborg: *Parallellkorpuser som resurs i lexicografiskt arbete*.
- Ylva Hellerud, Háskólanum í Gautaborg: *Översättaren som lexicograf*.
- Kristín Bjarnadóttir, SÁ: *Breaking away from tradition: Linking a database of inflection to an electronic dictionary*.

Önnur íslensk erindi voru þessi:

- Guðrún Kvaran, SÁ: *Ordbogsmanuskripter og et historiskt ordbogsarbejde.*
- Gunnlaugur Ingólfsson, SÁ: *De første islandske ordbøger.*
- Jón Hilmar Jónsson, SÁ: *Adverb og adverbialer: en forsømt ordklasse i ordbøkene.*
- Helgi Haraldsson, prófessor emeritus, Háskólanum í Osló: *Islandsktsjekkisk /Tsjekkisk-islandsk ordbok. Orientering.*

Dvölin í Lundi var ánægjuleg, í góðum félagsskap og góðu veðrið, a.m.k. í minningunni. Þá var eftirminnilegt að sjá þrúðbúna doktoranta streyma í útskrift við Háskólann í Lundi í næsta húsi við ráðstefnustaðinn, í síðkjólum og kjólfötum, við drynjandi fallbyssuskot. Andrúmsloftið við virðulegan gamlan háskóla birtist þar í öllu sínu veldi.

Ráðstefnur sumarið 2012

Norræn nafnfræðiráðstefna

Dagana 6.–9. júní 2012 verður fimmtánda norræna nafnfræðingaráðstefnan haldin í Askov í Danmörku undir yfirskriftinni „Navne og skel – skellet mellem navne“ (Nöfn og skil – skilin milli nafna). Nafnfræðideild norrænu rannsóknarstofnunarinnar við Kaupmannahafnarháskóla stendur að ráðstefnunni. Í kynningu á þema hennar benda skipuleggjendur á að ýmiss konar skil eða mörk, bæði hlutlæg og huglæg, komi við sögu í nafnarannsóknum og að efnið geti jafnt snert örnefnarannsóknir, mannanafnarannsóknir, rannsóknir á nöfnum í borgarumhverfi og á hvers kyns nöfnum af öðru tagi. Allar upplýsingar um ráðstefnuna má nálgast á vefsíðu hennar, <http://nfi.ku.dk/navnekongres2012>.

Alþjóðleg ráðstefna um sögulega orðabókafræði og orðfræði

Dagana 25.–28. júlí 2012 verður 6. alþjóðlega ráðstefnan um sögulega orðabókafræði og orðfræði (ICHLL) haldin í Jena í Þýskalandi. Hún er skipulögð af indóevrópskudeild Friedrich-Schiller háskólans í Jena og saxnesku vísindaakadémiunni í Leipzig. Fyrirlestrar, sem fluttir verða á ensku, þýsku eða frönsku, munu fjalla um ýmsar hliðar sögulegrar orðabókafræði, rannsóknir á sögulegum orðabókum og sögulega orðfræði. Frestur til að skila útdráttum er liðinn en enn er hægt að skrá sig á ráðstefnuna. Ítarlegar upp-

lýsingar má nálgast á vefsíðunni http://www.saw-leipzig.de/news/ichll?set_language=en.

EURALEX 2012

Í sumar verður fimmtánda alþjóðlega EURALEX-ráðstefnan haldin í Osló. Slíkar ráðstefnur eru haldnar á tveggja ára fresti í nafni evrópsku orðabókafræðisamtakanna EURALEX (European Association for Lexicography) og að þessu sinn er Háskólinn í Osló gestgjafi. Ráðstefnan, sem fer fram dagana 7.–11. ágúst, er skipulögð af málvísinda- og norrændeild háskólans (Institutt for lingvistiske og nordiske studier) og norska málráðinu undir forystu Ruth Vatvedt-Fjeld. Gert er ráð fyrir að ráðstefnan spanni öll helstu svið orðabókafræði en þau efni sem verða í brennidepli á ráðstefnunni að þessu sinni eru:

- Orðabókafræði og þjóðarímynd
- Frumbyggingarmál og orðabókafræði
- Orðabókagerð á grundvelli málheilda
- Orðabókafræði í máltækni
- Fjöldmála orðabækur
- Orðabókafræði og kenningar í merkingarfræði
- Íðorð, sérhæft mál og orðabókafræði

Auk þess er gert ráð fyrir kynningum á orðabókafræðilegum og orðfræðilegum verkefnum og einnig verður rúm fyrir önnur umræðuefni. Auk fyrirlestra verður boðið upp á veggspjaldakynningar og sýningar. Frestur til að skila tillögum að erindum eða veggspjöldum er þegar liðinn en enn er hægt að skrá sig til þátttöku í ráðstefnunni. Allar upplýsingar um hana eru á vefsíðunni <http://www.hf.uio.no/iln/forskning/aktuelt/arrangementer/konferanser-seminarer/2012/euralex/> sem líka má nálgast gegnum vef EURALEX, <http://www.euralex.org/>,

Norræna málnefndapíngið

Dagana 30. og 31. ágúst 2012 heldur samstarfsnet norrænu málnefndanna hið árlega þing sitt í Osló. Þema þess verður textun kvikmynda og sjónvarpsefnis. Þingið er öllum opið en dagskrá þess hefur enn ekki verið birt. Frekari upplýsingar munu m.a. birtast á vefsíðu *Nordisk sprogkoordination*, <http://nordisksprogkoordination.org/konferencer-1>.